

Tematska kartografija, radionica u Osijeku i online, 28. 6. 2023.

Umjetna inteligencija, geodezija i kartografija

Miljenko Lapaine

Sažetak

Osnovne karakteristike umjetne inteligencije su sposobnost obavljanja zadaća u složenim okruženjima bez stalnog usmjeravanja za koje je zadužen korisnik i sposobnost poboljšanja radne učinkovitosti učenjem iz iskustva. Engleski naziv za umjetnu inteligenciju je *artificial intelligence*, skraćeno AI. Primjeri upotrebe umjetne inteligencije su u tražilicama, prevođenju, preporukama sadržaja, obradi slika i videozapisa, autonomnoj vožnji automobilom i dr.

Jedan od najnovijih primjera umjetne inteligencije je ChatGPT (Chat Generative Pre-trained Transformer). Pokrenut je kao prototip 30. studenog 2022. i brzo je privukao pažnju svojim detaljnimi jasno obrazloženim odgovorima u mnogim područjima znanja. Osim ChatGPT-a pojavili su se i drugi chatbotovi (automatizirani alati za komunikaciju koja podsjeća na ljudsku komunikaciju), kao što su Bing AI, You i Bard.

U ovom predavanju prikazat ćemo osnovna svojstva ChatGPT-a i malo detaljnije pogledati njegova saznanja na području kartografije i geodezije. Pokazat će se i sadašnje skromne mogućnosti Bingova Image Creatora i YouImagina.

Na kraju zaključujemo da je AI svuda oko nas, da se brzo razvija, da razvoj AI-ja ne možemo sprječiti ni zaustaviti. ChatGPT i ostali chatbotovi vrlo brzo odgovaraju na pitanja, dobro komuniciraju na hrvatskom jeziku, vrlo su pristojni. Ipak, odgovore chatbotova za sada treba uzeti s velikom rezervom jer mogu dati netočne odgovore koji naizgled izgledaju točnima. Rezultati koje daje umjetna inteligencija, mogu na prvi pogled izgledati ispravno i na taj način dovesti neupućene u zabludu. U tome vidimo najveći problem upotrebe ChatGPT-a i njemu srodnih softvera koji simuliraju ljudsku komunikaciju.